

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu

Magdalena Wagnerová

Pohádka o třech bratřích aneb "Jak praotec Čech v zájmu národa počal potomstvo v požehnaném věku"

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu, Vol. 5 (1995), No. 1-4, 95–97

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/149743>

Terms of use:

© Československé sdružení uživatelů TeXu, 1995

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Pohádka o třech bratřích aneb „Jak praotec Čech v zájmu národa počal potomstvo v požehnaném věku“

MAGDALENA WAGNEROVÁ

Byl, žil starý otec Čech. Byl tak starý, že bychom ho mohli s klidem nazvat — praotec Čech. Ne snad, že by jednoho dne stanul na vrcholu hory Říp, rozhlédl se a pravil cosi o mléku a strdí, všem pohádkám netřeba věřit.

Ovšem skutečností zůstává, že se jeho předci usadili kdesi v blízkosti již řečené posvátné hory, protože na její vrchol by stěží vyšplhali — strašně rádi totiž jedli, odpočívali, jedli a zase odpočívali — a začali se množit jako králíci. A když jich bylo několik desítek, řekli si, že by mohli založit národ, protože už jsou daleko početnější nežli nějaký jeden obyčejný rod. To se potom pletli s Lechy ze sousední vesnice a kdovíjakou jinou verbeží...

A tak založili kdesi na úpatí hory Říp národ, který nazvali po sobě, jak jinak, nazvali jej národ Čechů. A dál se množili jako králíci, takže nezbývalo, než se začít o své děti starat.

„Jednou jsme národ, musíme dát svým dětem národní vzdělání,“ pravil moudře jeden z Čechů. I postavili první školu. Když postavili školu, museli sehnat učitelku. A učitelka musela něco učit. I jala se ta dobrá žena pít po historii národa, jehož potomky má vyučovat, a tak dali Češi hlavy dohromady. Sedli u piva, ožrali se, a protože byli strašně vychloubační, sepsali pověst o posvátné hoře, která se jak přílba hlíny tyčila za humny. Konečně byli národem, jak má být, národem s národní minulostí, na kterou mohou být hrdí, kterou mohou opěvovat, oslavovat, vzývat a uctívat, malovat na obrazy, řezat ze dřeva, zapisovat do kronik i učebnic, veršovat do básní a eposů a upravovat, nadnášet a přizpůsobovat každý podle svého naturelu, jak už se s národní minulostí začasto na světě stává. A dál už to každý zná...

Tak šel čas, staří umírali, noví se rodili, první učitelku vystřídala druhá a třetí a nikdo už vlastně nevěděl, jestli nějaký Čech na hoře zvané Říp,

jež se rozkládala hned za humny, stanul anebo ne. Nikdo si nepamatoval, jestli snad jeho dědek zažil onen okamžik, kdy nějaký dědek pohlédl do kraje a prohlásil cosi o mléku a strdí.

Jen starý otec, staříčkový praotec Čech ještě žil a díval se na svůj národ. Pozoroval minulost, jak se s ní svévolně zachází. A když se starosta rozhodl, že zbourá hospodu, ve které se jeho dávno zemřelí sousedé kdysi ožrali a sepsali bajku o strdí, protože už její kapacity nestačí poptávce a stále více Čechů utíká k pivu místo k rodinnému krbu, z posledních sil bouchl pěstí do stolu a vzkřikl směrem ke své ženě:

„Stará, nastal čas!“

A z posledních sil počal tři syny, kterým zamýšlel předat pravdu o minulosti svého národa.

Za devět měsíců se narodili tři chlapi. Zdraví, silní, k plné spokojenosti obou — tak trochu překvapených — rodičů. Otec jim dal jména Čech, Mech a Tech.

Když hoši dorostli dospělosti, posadil je již vskutku velice starý praotec okolo stolu a z posledních sil se nadechl, aby začal vyprávět o národní minulosti, jak ji pamatoval z celého národa už jen on.

Čech viděl, že povídání bude na dlouhé lokte, a tak vzal džbáněk a přičinlivě doběhl pro pivo. To podstatné z vyprávění — kterak český národ k výstupu na horu Říp přišel — neslyšel. Vrátil se ve chvíli, kdy otec vzpomínal na hospodu, ve které byly všechny události stran národní minulosti poprvé vyřčeny nahlas.

„Vida, jak je taková hospoda v životě národa důležitá!“ pomyslel si vnímavý hoch a odnesl si tento drahocenný poznatek do života...

Mech byl prostředním ze synů, a jako takový byl i středního vzrůstu a průměrné inteligence. Tolik informací najednou pro něj bylo příliš. Tolik informací, které se podstatně odlišují od těch, jež do něj učitelé pracně vtloukali po mnoho let, pro něj bylo ještě složitější. Jeho mozek, obrostlý ze všech stran, po chvíli odmítl poslušnost, a tak nebohý chlapec v tu ránu zapomněl, co otec říkal v předchozí větě. Ale protože to byl hošík vcelku s dobrým srdcem, trochu se zastyděl a řekl si:

„Musím si zapamatovat alespoň něco!“

Zapamatoval si poslední větu. Větu o otcově rozhodnutí i v pozhnaném věku přece jen zplodit potomstvo, aby měl komu předávat svoji moudrost.

Tuto větu si Mech zapamatoval velice dobře, a tak celý svůj dlouhý následující život zaměřil k potomstvu, kterému chtěl po vzoru svého otce moudrost předávat. Ovšem kde nic není, ani smrt nebere. Jelikož mu

pánbůh příliš chytrosti nenadělil, jak již bylo řečeno, zůstalo v případě Mecha pouze u těch dětí...

Tech viděl, jak dopadli oba bratři, a tak se rozhodl, že na to půjde od lesa. Byl nejmenší, nejchoulostivější a nejčastěji nemocný, jak už to u těch posledních bývá. O to více se snažil nad vším vyvrát rozumem, kde mu pánbůh nenadělil sil fyzických.

Když mu matka nakázala, aby skočil pro další džbán piva, zalekl se poprvé:

„Co když dopadnu jako Čech?“

Do hospody nešel a další pivo si nechal bez uzardění přinést jako nějaký pán.

Když mu otec zdůraznil, aby si všechna jeho slova pečlivě uložil do paměti, protože je posledním z národa, kdo může znát pravdu o jeho historii, zalekl se podruhé:

„Co když dopadnu jako Mech?“

A vytvořil program, který nazval svým jménem a kam mohl uložit všechny informace, jež vyšly z úst umírajícího otce, pro případ, že by jeho mozek obrostl stejným způsobem jako bratrův.

A když oba rodiče ve vzácné shodě zdvihli varovný ukazovák, aby ukázali na jisté nebezpečí spojené s přílišným odhalováním pravd o národní minulosti, zalekl se chytrý Tech potřetí a svůj program zkomplikoval natolik, že mu rozuměla jen hrstka skutečně vyvolených. A ty zase nezajímala národní minulost, protože každý skutečný odborník se zajímá o svůj obor, a nikoli o drby.

Otec viděl, že o jeho duchovní dědictví je postaráno, a spokojeně naposledy vydechl. Matka jej do hrobu následovala po několika dnech. Čech se přihlásil k dobrovolníkům, kteří zahájili stavbu nové hospody, a Mech počal prvního potomka, na kterého již čekala další nová, mladá a nadšená učitelka s novotou zářící učebnicí o velkolepé národní minulosti.

Tech zatlačil oběma rodičům oči, důstojně je pohřbil a pro všechny případy svůj program přejmenoval na „Tex“, aby zamaskoval vlastní totožnost. Protože český národ byl odjakživa opatrný, Tech svůj národ znal, a tak pravděpodobně nejlépe věděl, co činí. A činil dobře, protože historie šla dál a objevily se desítky a stovky historiků, kterým pravda o vzniku českého národa nešla pod fousy. A tak kdyby Tech svůj program nepřejmenoval, kdovíjak by dopadl?

Dobrou noc všem textistům přeje

Magdalena Wagnerová